

Gesubsidieerde rechtsbijstand

Als je wilt scheiden kan het zijn dat je recht hebt op een bijdrage in de kosten van mediation. Deze zogeheten ‘gesubsidieerde rechtsbijstand’, ofwel een toevoeging, wordt geregeld door de Raad voor Rechtsbijstand. De Raad betaalt een deel van de kosten van de advocaat of mediator en afhankelijk van jouw inkomen wordt een eigen bijdrage vastgesteld. Hoe hoger je inkomen is, hoe meer eigen bijdrage betaald moet worden. Aan gesubsidieerde rechtsbijstand zijn voorwaarden verbonden.

1 De voorwaarden

Als je een bijdrage in de kosten van een mediator of advocaat wil, kijkt de Raad voor Rechtsbijstand naar je inkomen en vermogen van twee jaar voorafgaand aan het jaar waarin de toevoeging wordt aangevraagd. Deze gegevens krijgt de Raad rechtstreeks van de Belastingdienst. Om voor een bijdrage in aanmerking te komen, worden normbedragen gehanteerd (zie onderstaand schema).

1.1 Verzamelinkomen

Je hebt geen recht meer op gesubsidieerde rechtsbijstand als je verzamelinkomen in 2022 hoger was dan € 31.100 (voor alleenstaanden) of € 44.000 (voor gehuwden, samenwonenden of éénoudergezin met minderjarig kind). Bij scheidingen dien je als volgt naar de tabellen te kijken:

- Als je nog beiden op hetzelfde adres staat ingeschreven met minderjarige kinderen: word je beiden gezien als ‘eenoudergezin’.
- Als je nog beiden op hetzelfde adres staat ingeschreven, maar er zijn geen minderjarige kinderen: word je beiden gezien als ‘alleenstaand’.
- Als je ieder op een verschillend adres staat ingeschreven: ‘alleenstaand’, tenzij er een minderjarig kind of nieuwe partner op je adres staat ingeschreven. Dan word je als ‘eenoudergezin’ respectievelijk ‘samenwonend’ gezien. In dit laatste geval telt het inkomen en vermogen van de nieuwe partner mee voor de beoordeling van het recht op toevoeging.

	Alleenstaand			Gehuwd, samenwonend of éénoudergezin		
Verzamelinkomen in 2022	t/m € 22.100	€ 22.101 t/m € 31.100	Meer dan € 31.100	t/m € 30.700	€ 30.701 t/m € 44.000	Meer dan € 44.000
Eigen bijdrage	€ 61	€ 121	N.V.T.	€ 61	€ 121	N.V.T.

1.2 Vermogen

Als je vermogen van twee jaar geleden meer was dan € 31.747, heb je geen recht op gesubsidieerde rechtsbijstand. De vermogensgrens is met ingang van belastingjaar 2021 niet langer gekoppeld aan het heffingsvrije vermogen dat de Belastingdienst hanteert

	Vrijgesteld per persoon
Peiljaar 2022	€ 31.747

2 Peiljaarverlegging

De Raad kijkt in 2024 dus naar je inkomen en je vermogen in 2022. Maar als je vanaf 2024 veel minder bent gaan verdienen of je een lager vermogen hebt, kan je de Raad vragen om naar de situatie in 2024 te kijken. Je doet dan een 'verzoek om peiljaarverlegging'.

3 Resultaatsbeoordeling

Als je een geldbedrag (vermogensbestanddeel of vordering) ontvangt (dit noem je ook wel 'resultaat') dat ten minste € 18.476 bedraagt, trekt de Raad voor Rechtsbijstand achteraf de toevoeging in en moeten de kosten alsnog zelf betaald worden.

	Vrijgesteld per persoon	Vrijgesteld voor de resultaatsbeoordeling
2024	€ 36.952	€ 18.476

3.1 Resultaatsbeoordeling en overnemen woning

Als jij en je ex-partner een woning hebben met overwaarde en hij/zij neemt de woning over, zal hij/zij jou moeten uitkopen. De vordering die je dan krijgt telt mee in de resultaatbeoordeling. Jouw ex-partner, die de woning overneemt, hoeft de overwaarde niet mee te laten nemen in de resultaatbeoordeling. De woning valt immers in box 1 en speelt daarmee al een rol in de inkomenstoets.

4 Griffierechten

De griffierechten zijn de kosten die je betaalt aan de Rechtbank voor het behandelen van het verzoek tot echtscheiding. In 2024 zijn deze kosten € 320. In een toevoegingszaak bedragen ze € 87. Jij en je ex-partner betalen ieder de helft van deze kosten. Als jij recht hebt op toevoeging, betaal je de helft van € 87 = €43,50. Als jouw ex-partner geen recht heeft op toevoeging, betaalt hij/zij de helft van € 320 = € 160.